

УДК 378.016:811.111

Безлюдний Олександр Іванович

доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри англійської мови та методики її навчання
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини, м. Умань, Україна
ORCID 0000-0001-5191-4054
Bezлюдniy_oi@ukr.net

Безлюдна Віта Валеріївна

доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри іноземних мов
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини, м. Умань, Україна
ORCID 0000-0002-4333-9026
vitabz@ukr.net

Щербань Ірина Юріївна

кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри іноземних мов
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини, м. Умань, Україна
ORCID 0000-0002-9918-7711
Shcherban.i.y@gmail.com

Комар Ольга Сергіївна

викладач кафедри іноземних мов
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини, м. Умань, Україна
ORCID 0000-0001-5724-3554
zelenkoolga87@ukr.net

ДОСВІД ВИКОРИСТАННЯ ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ НА ЗАНЯТТЯХ З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ

Анотація. У статті проаналізовано використання методики змішаного навчання на заняттях з англійської мови у закладах вищої освіти (на прикладі Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, факультету фізики, математики та інформатики). Зазначено, що в сучасному освітньому середовищі змішане навчання передбачає використання інформаційно-освітніх ресурсів, що дозволяє одночасно використовувати сильні сторони очної форми навчання та переваги дистанційних технологій.

З'ясовано ставлення студентів до використання змішаного навчання на заняттях з іноземної мови (англійської). Для проведення дослідження автори використали метод опитування з метою збору та аналізу персональної інформації про респондентів. Зібрана інформація виражала думку студентів щодо вивчення англійської мови в процесі реалізації методики змішаного навчання, їх належну підготовку до його використання на заняттях. Опитування студентів факультету фізики, математики та інформатики Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини продемонструвало наявність таких недоліків: змішане навчання вимагає більших витрат часу, ніж традиційні курси через використання електронної пошти або дошки обговорень; повільне підключення до Інтернету, що створює багато проблем для студентів. Водночас результати проведеного дослідження показали, що змішане навчання має і свої переваги: допомагає студентам зрозуміти їх навчальні матеріали на заняттях з англійської мови шляхом перегляду онлайн відео за участі носіїв мови; використання персональних пристроїв, таких як мобільний телефон, mp3 плеєр тощо; дозволяє їм користуватися різними комп'ютерними програмами; допомагає студентам засвоїти курс (матеріал) та отримати більше інформації; надає можливість ділитися власними думками зі своїми одногрупниками на форумах. Наголошено, що використання змішаного навчання на заняттях з англійської мови сприяє підвищенню ефективності освітнього процесу, оскільки дозволяє вирішувати коло завдань, які важливі не тільки для викладачів, а й для студентів. Перспективи подальших досліджень полягають у діагностиці системи організаційно-педагогічних умов, що забезпечують подолання професійно значущих комунікативних бар'єрів студентів немовних спеціальностей.

Ключові слова: змішане навчання; навчальний процес; студенти; англійська мова; діагностика навчальних досягнень студентів; заклади вищої освіти.

1. ВСТУП

У сучасній системі вищої професійної освіти проблема вибору найбільш ефективних інноваційних методів і технологій залишається значущою й актуальною. Основною метою введення інноваційних методів в освіту є розвиток навичок мотивувати студента, навчити його орієнтуватися в інформаційному просторі, формувати творче нестандартне мислення. Нововведення в процесі навчання іноземної мови стосуються різноманітних аспектів освітнього процесу, зокрема зміни організації простору в навчальних аудиторіях, оснащення аудиторій сучасними технічними засобами, а також застосування нових освітніх технологій як під час аудиторних занять, так і під час самостійної підготовки студентів. Останнім часом поряд зі стандартними технологіями навчання іноземної мови в закладах вищої освіти (ЗВО) активно використовуються інші, інноваційні, методики навчання, серед яких змішане навчання (ЗН), яке набуває все більшої популярності.

Постановка проблеми. Нові умови професійної підготовки майбутніх учителів у ЗВО зумовлені швидким технологічним розвитком та змінами в підходах до викладання та навчання, передбачають ефективну реалізацію освітніх програм, спрощення процесу спілкування студента і викладача шляхом впровадження нетрадиційних методів, які характеризуються гнучкістю інноваційних технологій навчання. Поряд з інформаційними технологіями Інтернет стає одним із найважливіших економічних і демократичних засобів навчання та виховання студентської молоді.

Широке поширення Інтернет-технологій дозволяє спроектувати та використовувати навчальне середовище нового покоління, яке є реалістичним, автентичним та привабливим. Використання комп'ютерних технологій, зокрема мережі Інтернет, значно розширює навчальні можливості, доступні як студентам, так і викладачам.

Проте використання онлайн-технологій у сфері освіти розділило навчальне середовище на аудиторне навчальне середовище та дистанційне освітнє середовище, які залишаються значною мірою відокремленими, оскільки спираються на різні засоби подачі інформації та націлені на задоволення потреб різних аудиторій. Водночас імплементація сучасних інформаційних технологій і поява нових підходів до процесу навчання дає змогу викладачам впроваджувати найоптимальнішу методику для розвитку й набуття комунікативної компетентності студентами – змішане навчання, яке вдало поєднує онлайн навчання з присутністю викладача в аудиторному форматі [1].

Змішане навчання – освітня концепція, яка дозволяє використовувати традиційні та інноваційні методи навчання. Студент відвідує «живі» заняття в аудиторії, але при цьому широко застосовує у своєму навчанні інформаційно-комунікаційні технології (КТ) через пристрої обробки інформації: персональний комп'ютер, електронний записник, мобільні пристрої тощо.

На сьогодні змішане навчання є методикою навчання, яка розвивається швидко та динамічно.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Сучасні українські та зарубіжні вчені працюють над удосконаленням шляхів імплементації змішаного навчання в освітній процес, створенням інтегрованих навчальних програм і курсів, пошуком інноваційних форм і методів викладання, покращенням умов для оволодіння іноземною мовою шляхом індивідуалізації навчання, збільшенням комплексу новітніх технологічних